

Leidraad voor het opstellen van een beleidsplan

Om te kunnen worden aangemerkt als een 'algemeen nut beogende instelling' (hierna: ANBI) dient de instelling onder andere te beschikken over een *actueel beleidsplan*. Onder een beleidsplan wordt in dit verband verstaan 'een geschrift dat inzicht geeft in de manier waarop uitvoering zal worden gegeven aan de doelstelling van de instelling'. Voorts geldt dat een beleidsplan actueel dient te zijn. Een beleidsplan is actueel, indien het plan van toepassing is op en van belang voor de toestand waarin de instelling zich feitelijk bevindt ten tijde dat het beleidsplan werd opgesteld. Wij adviseren het beleidsplan periodiek te actualiseren. Voorts raden wij aan het beleidsplan vast te stellen in een bestuursvergadering. Meer in het algemeen kunnen wij ons voorstellen dat het beleidsplan regelmatig onderwerp van gesprek vormt in bestuursvergaderingen.

Op grond van de wettelijke regeling dient een beleidsplan inzicht te verschaffen in:

- de door de instelling te verrichten werkzaamheden;
- de wijze waarop de instelling fondsen wil verwerven;
- de wijze waarop de instelling verkregen inkomsten zal beheren;
- de wijze waarop en aan welke doelen verkregen inkomsten worden besteed.

Het lijkt ons zinvol het beleidsplan niet te beperken tot vorengenoemde onderwerpen, maar uit te breiden met een beschrijving van de manier waarop de instelling aan de overige vereisten om als ANBI te worden aangemerkt voldoet. Aldus kan de instelling de Belastingdienst kennis laten nemen van alle relevante omstandigheden. Daarnaast lijkt het ons goed het beleidsplan waar mogelijk te voorzien van een cijfermatige onderbouwing.

Opzet van het beleidsplan

Een beleidsplan heeft geen voorgeschreven opzet. De ANBI regeling bevat alleen de minimaal vereiste elementen. Een mogelijke opbouw hiervoor is als volgt.

1 Inleiding

2 Strategie

2.1 Kernprincipes van de instelling

- Statutaire doelstelling
- Afwezigheid van winstoogmerk
- Bestemming liquidatiesaldo

3 Beleid

- 3.1 Te verrichten werkzaamheden van de instelling
- 3.2 Werving en beheer van gelden (indien van toepassing)
- 3.3 Vermogen van de instelling
- 3.4 Bestedingsbeleid
- 3.5 Beschikken over het vermogen van de instelling

4 Overige

- 4.1 Beloningsbeleid
- 4.2 Beschrijving administratieve organisatie
- 4.3 Publicatie

Mogelijke bijlagen

Statuten

Jaarrekening

Uittreksel Kamer van Koophandel

Huishoudelijk reglement

Toelichting beleidsplan

Hieronder zullen wij deze opzet aan de hand van de voorwaarden uit de ANBI-regeling nader toelichten. Naar onze mening zouden deze voorwaarden in ieder geval naar voren moeten komen in het beleidsplan. Indien de Belastingdienst om informatie verzoekt kan waarschijnlijk in veel gevallen worden volstaan met het overleggen van het beleidsplan met bijlagen.

1. Inleiding

In onderstaand beleidsplan legt het bestuur van de instelling het actuele beleid vast. Dit beleidsplan is vastgesteld in de bestuursvergadering van en (indien van toepassing) goedgekeurd door de raad van toezicht. Het beleidsplan zal jaarlijks aangepast worden indien nodig.

2. Strategie

2.1 Kernprincipes van de instelling

Statutaire doelstelling

Het beleidsplan kan de doelstelling van uw instelling weergeven. Eventueel kan nog een nadere motivering worden toegevoegd, waarom de instelling meent dat zij met haar activiteiten het algemeen belang dient. Bovenstaande kan als volgt worden verwoord:

“De doelstelling van de instelling is opgenomen in artikel van de statuten en luidt als volgt. [Weergave doelstelling instelling.] Met haar doelstelling beoogt de instelling het algemeen belang te dienen.”

Afwezigheid winstoogmerk

In het beleidsplan kan een zinsnede worden opgenomen over de afwezigheid van een winstoogmerk bij de instelling. Deze kan de volgende inhoud hebben, of een qua strekking vergelijkbare inhoud:

“De instelling heeft geen winstoogmerk, zoals blijkt uit artikel van de statuten en uit de feitelijke werkzaamheden. De instelling streeft niet naar winst omwille van de winst zelf. Dit blijkt uit het feit dat de instelling de met de activiteiten behaalde opbrengsten ten goede laat komen aan haar doelstelling.”

Bestemming liquidatiesaldo

De statuten dienen te bepalen dat het liquidatiesaldo ten goede komt aan een andere ANBI, met een gelijksoortige, dan wel vergelijkbare doelstelling.

Indien het een buitenlandse instelling betreft (die in Nederland als ANBI is geregistreerd) kan deze bepaling worden uitgebreid. De bepaling geeft dan aan dat een batig liquidatiesaldo moet worden besteed ten behoeve van een ANBI met een soortgelijke doelstelling of van een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt en die een soortgelijke doelstelling heeft. Bovenstaande kan als volgt worden weergegeven:

“Zoals blijkt uit artikel van de statuten zal een batig liquidatiesaldo moeten worden besteed ten behoeve van een ANBI met een soortgelijke doelstelling of van een buitenlandse instelling die uitsluitend of nagenoeg uitsluitend het algemeen nut beoogt en die een soortgelijke doelstelling heeft.”

3. Beleid

3.1 Te verrichten werkzaamheden van de instelling

De instelling dient in het beleidsplan aan te geven, welke werkzaamheden zullen worden verricht. In deze paragraaf kunt u daarom een overzicht opnemen van de toekomstige projecten en investeringen. Tevens dient u aan te geven op welke wijze deze werkzaamheden bijdragen aan de realisatie van de doelstelling van de instelling.

“De instelling verricht de volgende werkzaamheden [hier volgt een uiteenzetting van de werkzaamheden]. Door [hier volgt een uiteenzetting van de wijze waarop deze werkzaamheden bijdrage aan de realisatie van de doelstelling] draagt de stichting bij aan de realisatie van de doelstelling zoals vermeld in artikel van de statuten.”

3.2 Werving en beheer van gelden

De instelling dient in het beleidsplan aan te geven op welke wijze zij fondsen wil verwerven (uiteraard alleen indien dat het geval is) en hoe de zij de verkregen inkomsten zal beheeren. De hiermee samenhangende kosten dienen in een redelijke verhouding te staan met de bestedingen ten behoeve van de doelstelling. De instelling zal de verhouding tussen de kosten en uitgaven duidelijk in de administratie dienen te becijferen. Wij raden aan in het beleidsplan de verhouding tussen de beheerkosten ten opzichte van de bestedingen weer te geven. Op deze plaats in het beleidsplan kunt u daarom een weergave van deze verhouding opnemen alsmede een toelichting hierop. Bovenstaande zou u als volgt kunnen weergeven:

“De instelling werft gelden ten behoeve van de doelstelling door middel van de volgende wervingsactiviteiten. [Hier volgt een uiteenzetting van in de toekomst te ontplooiën wervingsactiviteiten.]”

Of, indien van toepassing:

“De instelling werft geen gelden.”

“Het beheer van de verkregen inkomsten vindt als volgt plaats. [Hieronder dient het beheer van de inkomsten te worden weergegeven]. De instelling streeft ernaar om de beheerkosten niet meer te laten bedragen dan x% van ”

3.3 Vermogen van de instelling

De ANBI regeling is in het bijzonder van belang voor de vermogensopbouw van de instelling. Ter verkrijging van de status van ANBI dient de instelling over te gaan tot besteding van haar vermogen in overeenstemming met de statutaire doelstelling. Ten behoeve van de volgende vermogensbestanddelen bepaalt de regeling echter dat deze niet (direct) behoeven te worden uitgekeerd:

- vermogen met een bestedingsbeperking opgelegd door de erflater of schenker;
- vermogen dat noodzakelijk is voor werkzaamheden van de instelling, alsmede voor voorziene werkzaamheden van instelling;
- vermogen dat de instelling gereserveerd heeft voor de aanschaf van activa voor haar (voorziene) werkzaamheden.

Uitgangspunt is dat de instelling geen vermogen mag aanhouden zonder dat daar vooraf een bepaalde bestemming aan is gegeven en dat de instelling niet meer vermogen aanhoudt dan redelijkerwijs nodig is voor de continuïteit van de voorziene werkzaamheden. In de financiële administratie dient te worden vermeld wat het doel is van het vermogen dat wordt aangehouden en dient een motivering te worden gegeven over de omvang van het vermogen. Bovenstaande kan als volgt worden weergegeven:

“De instelling houdt niet meer vermogen aan dan redelijkerwijs nodig is voor de continuïteit van de voorziene werkzaamheden ten behoeve van de doelstelling van de instelling.”

3.4 Bestedingsbeleid

In deze paragraaf kunt u allereerst algemene criteria formuleren waaraan verzoeken tot uitkering moeten voldoen om voor uitkering in aanmerking te komen.

Daarnaast dient u in het beleidsplan op te nemen, hoe de verkregen inkomsten zullen worden besteed. Wat betreft de beschrijving van de 'projecten' merken wij nog op dat naar ons oordeel de mate van detaillering van de beschrijving beperkter kan zijn naarmate het project verder in de toekomst is gelegen. Bovenstaande zou u als volgt kunnen verwoorden:

“De instelling besteedt de verkregen inkomsten conform de doelstelling aan de volgende projecten. [Hier volgt een weergave van de te ondersteunen projecten op korte, middellange en eventueel lange termijn.]”

3.5 Beschikken over het vermogen van de instelling

De ANBI-regeling stelt als voorwaarde dat geen (rechts)persoon over het vermogen van de instelling mag beschikken als ware het eigen vermogen. Als de instelling aan deze voorwaarde voldoet, kan dit in het beleidsplan als volgt worden omschreven:

“Op grond van artikel ...van de statuten van de instelling (bepaling omtrent de besluitvorming door het bestuur) en haar feitelijke werkzaamheid heeft geen enkele (rechts)persoon doorslaggevende zeggenschap binnen de instelling. Aldus kan geen enkele (rechts)persoon beschikken over het vermogen van de instelling als ware het eigen vermogen.”

4. Overige

4.1 Beloningsbeleid

De leden van het beleidsbepalende orgaan mogen voor hun beleidswerkzaamheden geen andere beloning ontvangen dan een vergoeding voor gemaakte onkosten en een niet-bovenmatig vacatiegeld. Onder het beleidsbepalend orgaan wordt in dit kader verstaan 'een natuurlijk persoon, een groep natuurlijke personen of een orgaan van de instelling die of dat eindverantwoordelijk is voor het beleid van de instelling, zonder feitelijk ondergeschikt te zijn aan een ander persoon of orgaan van die instelling'. Bij instellingen die een Raad van Toezicht of een daarmee vergelijkbaar orgaan hebben zal deze Raad van Toezicht doorgaans het beleidsbepalende orgaan zijn. In overige gevallen zal dit normaliter het bestuur van de instelling zijn. Eventueel kan de instelling overgaan tot het noemen van de bedragen in het beleidsplan. Bovenstaande zou u in het beleidsplan als volgt kunnen verwoorden:

“De leden van het bestuur / de raad van toezicht ontvangen conform de bepalingen in artikel Van de statuten voor de door hen in die hoedanigheid verrichte werkzaamheden geen andere beloning dan een vergoeding voor gemaakte onkosten en een niet-bovenmatig vacatiegeld.

Voor niet-beleidsbepalende werkzaamheden (met name uitvoerende werkzaamheden) kan aan hen in voorkomend geval een marktconforme vergoeding worden toegekend. Het beloningsbeleid is er op gericht haar personeel te belonen volgens maatstaven die maatschappelijk aanvaardbaar en verantwoord zijn, passend bij haar status als algemeen nut beogende instellingen.

[Hier kan de hoogte of methodiek van de toerekening van de vergoeding aan de beleidsbepalers worden weergegeven. Voorts kunt u hier beschrijven waarom u van mening bent dat de betaalde vergoeding redelijk / niet-bovenmatig is.]”

Of

De leden van het bestuur/de raad van toezicht ontvangen géén beloning voor hun werkzaamheden, conform artikel van de statuten. Onkosten, gemaakt in het kader van het uitoefenen van de bestuursfunctie worden vergoed, mits niet bovenmatig. De stichting heeft geen personeel in dienst.

4.2 Beschrijving administratieve organisatie

Een instelling is verplicht een administratie te voeren. Uit deze administratie dient ondermeer de aard en omvang te blijken van:

- de aan de beleidsbepalers toekomende onkostenvergoedingen en vacatiegelden;
- de kosten van beheer van de instelling;
- de andere uitgaven van de instelling;
- de aard en de omvang van inkomsten en het vermogen van de instelling.

Zoals uit het bovenstaande blijkt, zou een jaarrekening met toelichting op bepaalde punten naar onze mening voldoende moeten zijn om aan de genoemde voorwaarden te voldoen. In dat kader lijkt het ons aangewezen dat met zoveel woorden de hierboven beschreven posten in de jaarrekening worden opgenomen. Daarnaast zou de administratie/jaarrekening kunnen worden uitgebreid met een vermogensopbouw, zoals omschreven in de paragraaf 'Vermogen van de instelling'.

Voorts verdient het aanbeveling het vermogen met 'bestedingsbeperking' niet te vermengen met het overige vermogen van de instelling. Wij adviseren dan ook het vermogen met bestedingsbeperking op aparte rekeningen te zetten. Over de administratieve organisatie zou u voorts het volgende kunnen opmerken.

"De administratie van de instelling wordt gevoerd door. [Hier dient de beheerder van de administratie te worden weergegeven.]"

"De jaarrekening van de instelling wordt opgesteld door. [Hier dient de accountant van de instelling te worden weergegeven.]"

4.3 Publicatieplicht

Met ingang van 1 januari 2014 dient een ANBI aan haar publicatieplicht te voldoen. Voor de publicatie van het beleidsplan op internet kan een ANBI volstaan met een publieksvriendelijke versie van de hoofdlijnen van het beleidsplan. Bovenstaande zou u in het beleidsplan als volgt kunnen verwoorden.

"De instelling voldoet aan haar publicatieplicht door middel van website (internetadres) /portal (internetadres)."

Op de volgende pagina hebben we een voorbeeld toegevoegd van de gegevens die met ingang van 1 januari 2014 gepubliceerd dienen te worden. Hierin is ook een voorbeeld opgenomen van een publieksvriendelijke versie van het beleidsplan.

5. Voorbeeld tekst voor publicatie op website

Naam, RSIN¹, contactgegevens

Stichting X; RSIN: _____

Post of bezoekadres of telefoonnummer of e-mailadres

Doelstelling,

De Stichting X (X) stelt zich ten doel _____.

Bestuurssamenstelling

(namen² en functies invullen)

Beloningsbeleid

De leden van het bestuur / de raad van toezicht van X ontvangen voor de door hen in die hoedanigheid verrichte werkzaamheden geen andere beloning dan een vergoeding voor gemaakte onkosten en een niet-bovenmatig vacatiegeld. Voor niet-beleidsbepalende werkzaamheden (met name uitvoerende werkzaamheden) kan aan hen in voorkomend geval een marktconforme vergoeding worden toegekend. Het beloningsbeleid van X is er overigens op gericht haar personeel te belonen volgens maatstaven die maatschappelijk aanvaardbaar en verantwoord zijn, passend bij haar status als algemeen nut beogende instelling.

of:

De bestuurders van X ontvangen géén beloning voor hun werkzaamheden. Onkosten, gemaakt in het kader van het uitoefenen van de bestuursfunctie worden vergoed, mits niet bovenmatig. X heeft geen personeel in dienst.

Activiteitenverslag

De activiteiten van X bestaan [en hebben dus ook over 2012 en 2013 bestaan] uit _____.

Verkorte staat van baten en laste over 2012; (voorgenomen) bestedingen³

Ontvangen donaties	a
Ontvangsten uit nalatenschappen	b
Baten	c
Beheerkosten	d
Fondsverwervingskosten	e
Doeluitgaven	f _____
Resultaat	z

De daadwerkelijke bestedingen in 2012 bedragen €___, waarvan €___ voor (thema noemen) en €___ voor (ander thema noemen).*

Naar verwachting zullen de doeluitgaven in 2013 €___ bedragen, waarvan) circa ___% voor (thema noemen) en ___% voor (ander thema noemen) met korte toelichting.*

¹ Of het door de belastingdienst toegekende nummer.

² Tenzij ontheffing is verkregen van het Anbi team in den Bosch.

³ Daarnaast dienen fondsverwervende instellingen ook een balans en een toelichting op de balans en de staat van baten en lasten te publiceren.

**Fondsverwervende instellingen hoeven dit niet apart te vermelden.*

Verkort beleidsplan

(Publieksvriendelijk; dus kan beknopt zijn. Zelf in te vullen, hieronder slechts een voorbeeld)

Het beleid van X is gericht op verwezenlijken van haar doelstelling. met name door (kort werkzaamheden vermelden en waaraan de inkomsten besteed worden)____. X heeft geen winstoogmerk.. Het batig saldo na vereffening moet worden besteed conform de doelstelling. X werft geen gelden/werft gelden door.... Voor het beloningsbeleid van X, zie hiervoor. Onkosten, gemaakt in het kader van het uitoefenen van de bestuursfunctie worden vergoed, mits niet bovenmatig. De administratie van X wordt gevoerd door en de inkomsten en het vermogen worden beheerd door

6. Tot slot

Bovenstaande tekst is afgesloten op 1 oktober 2013 en is gebaseerd op onze interpretatie van de thans geldende Nederlandse wetgeving en de huidige stand van de jurisprudentie.

Deze leidraad voor het opstellen van een beleidsplan is uitsluitend bestemd voor uzelf en intern gebruik. Derden kunnen hieraan geen vertrouwen ontleen zonder dat Ernst & Young Belastingadviseurs LLP hiervoor schriftelijk toestemming heeft gegeven.